

بیان فضای قدسی و غیر قدسی از منظر قرآن

سمیه صدقیان^{*}، سیده رقیه موسوی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی مهندسی، موسسه آموزش عالی آفاق، ارومیه، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی مهندسی، موسسه آموزش عالی آفاق، ارومیه، ایران

نویسنده مسئول: sadafiyan@gmail.com

خلاصه

بشر در جامعه امروزی بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک هنر واقعی است که با آن بتواند در نهان و فطرت خویش و همچنین در عالم بیرون جستار کرده و از رهگذر آن در راه تعالی و کمال گام بردارد. کمی دقت در تمدن غرب نه تنها ما را از هنر غرب معاصر مایوس میکند بلکه آن را مانعی برای رشد و حرکت به سوی حقیقت می‌یابد. با این وجود هنر اصیل در تمدن های شرقی یعنی هنر قدسی با اتکاء به بستر سنتی و منشا و سرچشمه شکل‌گیری خود، یعنی عالم ماوراء و صفات باری تعالی میتواند مجالی برای سیر و رشد معنوی بشر شود. هنر سنتی با توجه به میزان تقرب خود به عالم بالا و سر منشا وحی الهی، هنر دینی یا قدسی لقب می‌گیرد. در مقاله پیش رو به روش توصیفی تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای سعی بر آن شده تا مبتنی بر آرا و دیدگاه‌های متفکران شرقی و قرآن کریم، تصویر جامع و روشنی پیرامون چیستی هنر قدسی ارائه گردد، تا راه برای هنرمند دلسوز و متعهد و خلق آثار تاثیر گذار هموار گردد.

کلمات کلیدی: فضای قدسی، معماری قدسی، هنر قدسی، آیات قرآن، اسماء الحسنی

۱. مقدمه

خلق، فعل خدای تعالی است و خالقیت و خلاقیت هم صفت اوست ولی از انجائیکه خداوند آدمی را به صورت خود آفریده و در گِل او روح دمیده است به واسطه خلیفه الهی باید متصف به اوصاف پروردگار و مظهر اسماء و صفات خداوندی بر روی زمین باشد [۱] لازمه خلاقیت و خودآگاهی و تعلق به پیشرفت تاریخی در وجود افراد است و مردمی که ریشه در تاریخ نداشته باشند، قواعد نوآوری و به طور کلی هرچه بیاموزند، برایشان سود و ثمر ندارد در جامعه اسلامی انسان جانشین خدا بر روی زمین است (فاطر ۳۹) که بر بسیاری مخلوقات برتری دارد (اسرا ۷) و این جهان به عنوان مکانی برای زندگی او واقع شده (نمل ۶۱) همچنین از آنجاکه هدف زندگی انسان جهت شکوفائی کمال نهفته در وجود خود یا برای دستیابی به جهان حقیقت است (مومن ۲۹) و این زمین بعنوان وسیه ای جهت صلاحیت یافتن انسان جهت آمادگی به حیات جاوید است (بقره ۳۶) این ضرورت پیش می‌آید که انسان، محیط و معماری (مسکن، فضا) خود را با فرهنگ دینی و معنوی برقرار نماید. [۲]

* Corresponding author: Email: sadafiyan@gmail.com